

GULDBLADET

Nationalbankdirektør Lars Rohde og guldbarrerne hos Bank of England. OBS: Billedet er en montage.
Fotos: Danmarks Nationalbank og Bank of England

Dobbeltspillet med Danmarks guldreserve

af Peter Kyhn

Denne artikel er en genudgivelse af artikel som oprindeligt blev bragt i Guldavisen i efteråret 2018.

Danmarks guldreserve har i mere end 70 år været placeret i udlandet. Det på trods af, at loven siger, at den skal ligge i Nationalbanken i København. Læs mere om dobbeltspillet med guld for over 14 mia. kroner.

Der hersker en helt særlig patos omkring Danmarks Nationalbank.

Den er det betroet at varetage samfundets forsyning med mønter og pengesedler, nok det vigtigste symbol på en kapitalistisk økonomi. Nationalbankens virke har i øvrigt tre overordnede formål: at sørge for stabile priser, sikre betalinger og stabilitet i det finansielle system.

Nationalbanken varetager pengepolitikken, altså fastsætter renten, stærkt inspireret af Den Europæiske Centralbank i Frankfurt. Si-

den slutningen af 1980'erne har der i Danmark været enighed om at føre fastkurspolitik, altså at undlade at hæve eller sænke kronekursen for at manipulere dansk økonomi udlandet. Også det varetager Nationalbanken. Og så er Nationalbanken også bank for de danske banker.

Alle lytter, når Nationalbanken taler

Fordi den har disse centrale roller i dansk økonomi, skal Nationalbanken være uafhængig af politikerne. Når Nationalbanken kom-

mer med udtalelser eller laver prognoser, er de hævet over de politiske hensyn, der måske-måske ikke tages, når f.eks. regeringen gør det samme.

Kort sagt: når nationalbankdirektør Lars Rohde siger noget, så lytter Danmark. Selv det store udland lytter med.

Nationalbankdirektørens ord skal indgive tillid, og Danmarks Nationalbank, indkvarteret skråt over for Christiansborg i stjernearkitekten Arne Jacobsens bygning fra 1975, skal være en bastion af tillid.

Derfor er det lidt besynderligt, når man finder en sprække i denne tilsyneladende blankpudsede facade af soliditet, rettidig omhu og regelretted. Den sprække handler om Nationalbankens guld, Danmarks guldreserve.

Guldreserven

For at udlandet skal have tillid til de danske penge og til dansk økonomi i øvrigt, så ligger Nationalbanken inde med en valutareserve. Heri indgår en guldreserve, der pt. er på 66,5 tons. Den er anbragt i Bank of England i London og i Federal Reserve i New York.

Danmarks Nationalbank reguleres af en lov fra 1936. Den omhandler blandt andet de såkaldte funderingsregler, altså hvor store reserver Danmarks Nationalbank skal have for, at man i Danmark og uden for skal kunne have tillid til de danske kroner, som Nationalbanken har

Læs inde i bladet

Guld i et kvart århundrede: Historien om Tavex **side 3**

Guld og mønter er to sider af samme sag **side 4**

Hvad afgør prisen på guld? **side 6**

De redde det danske guld fra tyskerne **side 8**

Guld i Nobelprisen **side 9**

Pas godt på de gamle smykker - de er bedre end konanter **side 9**

Guldprisen i penge - er det nok for at forstå værdien? **side 10**

Top 5 guldprodukter **side 11**

Tavex lancerer "grønt" guld i Danmark **side 12**

Sådan handler du guld hos Tavex **side 12**

udstedt. Der står bl.a., at der til enhver tid skal være en guldbeholdning i Nationalbanken, som svarer til 25% af de til enhver tid udstedte pengesedler.

Værdien af de af Danmarks Nationalbank udstedte pengesedler er ca. 64,9 mia. kr., mens værdien af guldet er ca. 17,5 mia. kr. - og dermed har Nationalbanken guld nok til at dække 25% af seddelmængden. Det skyldes især, at guldprisen er steget markant efter finanskrisen i 2008-2009.

Loven kræver, at guldet bliver i Danmark

Men i forhold til loven fra 1936 er det temmelig ligegyldigt, at guldprisen er steget. Loven mener nemlig det der med, at guldet skal opbevares i Nationalbanken i Havnegade helt bogstaveligt. Guld uden for Danmark gælder ikke.

For ifølge lovens paragraf 10 må guld, som er deponeret i udlandet, hvor Nationalbanken ikke har fri rådighed over det, ikke regnes med i forhold til funderingsreglerne for et større beløb end 5% af de udstedte sedlers værdi. Det svarer til guld for ca. 3,2 mia. kr.

Dermed mangler der guld for godt 14 mia. kr. hjemme i Nationalbankens bokse, for at lovens krav skal være opfyldt.

En absolut undtagelse

Men Nationalbanken har en livline, for der er en undtagelsesbestemmelse, nemlig lovens paragraf 13.

Der står med retskrivning fra 1936: "Under særlige Forhold kan Repræsentantskabet med Samtykke af Ministeren for Handel, Industri og Søfart for et Tidsrum af indtil 3 Maaneder ad Gangen fravige de fastsatte Funderingsregler. Beslutningen herom skal tiltrædes af mindst 2/3 af Repræsentantskabets Medlemmer. Det paahviler Banken, saa snart ske kan, at genoprette de normale Funderingsforhold."

Denne paragraf giver altså Nationalbankens repræsentantskab mulighed for at fravige de "fastsatte funderingsregler", altså at seddelmængden skal modsvares af en guldreserve på 25%, og at denne skal opbevares i Danmark. Men det kan kun ske "under særlige forhold"; det skal vedtages af 2/3 af repræsentantskabets medlemmer, og det kan kun ske for en meget kort periode ad gan-

gen - 3 måneder.

Nå, men det kan jo være nogle gamle bestemmelser, der sikkert er ændret 100 gange siden 1936.

Næ, det er de ikke - de er faktisk ikke ændret overhovedet, og dermed er de, selvom de er gamle, stadig gældende lov. Karnovs Lovsamling har kun én note af relevans - den lyder sådan her: "Med hjemmel i lovens § 13 har repræsentantskabet siden 1939 hvert kvartal fraveget funderingsreglerne om en gulfond i §§ 9, 10 og 11."

Det burde få alle lamper til at lyse, for paragraf 13 er ganske klart en undtagelsesbestemmelse, der kun finder anvendelse under "særlige forhold" og i en meget begrænset periode. Når noget sker hvert kvartal i mere end 70 år, er det ikke en undtagelse længere. Loven formåner endda Nationalbanken, at den skal "genskabe de normale funderingsforhold" så snart det overhovedet er muligt.

Lovbrud med ministergodkendelse

Men Nationalbanken giver - utroligt nok - pokker i lovens bogstav. Det foregår helt konkret sådan her:

Repræsentantskabet godkender fravigelsen efter indstilling fra bestyrelsen - og den godkendelse er hidtil foretaget enstemmigt, oplyser Nationalbanken. Hver eneste gang, så vidt man ved.

Efterfølgende godkendes indstillingen af den kongelige bankkommissær, der er

en af erhvervsminister Tommy Ahlers' titler i kraft af sit embede. Her er teksten i en af de seneste godkendelser, der er dateret 21. september 2017, stilet til nationalbankdirektør Lars Rohde og underskrevet af daværende minister Brian Mikkelsen.

"Under henvisning til Nationalbankens brev af 13. september 2017 skal jeg herved meddele, at jeg i egenskab af Kgl. Bankkommissær, i henhold til bestemmelserne i §13 i lov om Danmarks Nationalbank, kan give mit samtykke til, at de i lovens §10 fastsatte funderingsregler for Nationalbankens sedler fraviges for månederne oktober, november og december 2017."

"Mest hensigtsmæssigt"

Vi har spurgt Nationalbanken, hvorfor den ikke følger lovens bogstav og opbevarer sit guld hjemme i Havnegade, overholder funderingsreglerne og ophører med undtagelsescirkuset hver tredje måned.

Nationalbankens pressemedarbejdere taler ikke til citat. I stedet oplyser banken, at da nationalbankloven blev vedtaget i 1936, var det forventningen, at guldfoden ville blive indført igen på et senere tidspunkt.

Det skete som bekendt ikke.

Nationalbanken oplyser videre, at det ikke siden har været relevant at øge guldbeholdningen eller reducere seddelomløbet i forventning om, at det skulle bidrage til at opfylde Nationalbankens

tre overordnede formål: at være med til at sørge for stabile priser, sikre betalinger og stabilitet i det finansielle system. Guldet har i dag ingen praktisk betydning for at føre fastkurspolitik, men guldet indgår som en del af valutareserven, slår banken fast.

Med hensyn til, hvor den danske guldreserve er bankens overvejelser følgende: "Ved vurderingen af, hvor det er mest hensigtsmæssigt at opbevare guld, indgår en række faktorer som bl.a. omkostninger, sikkerhed og logistik. Nationalbanken vurderer, at det fortsat er mest hensigtsmæssigt at opretholde den nuværende beholdning af guld i Bank of England og hos Federal Reserve i New York."

Politisk enighed om at bryde loven

Og Nationalbanken er fuldt ud bevidst om, at den praksis, der i realiteten er en overtrædelse af lovgivningen, er sket med politisk opbakning.

"Kravet om genopretning er fraveget siden 1939, dvs. i næsten 70 år. En ændring af den praksis er et politisk spørgsmål, men som nævnt tidligere, har guld ingen praktisk betydning for at føre fastkurspolitik, og guldet indgår som en del af valutareserven," siger banken.

Og hverken Danmarks Nationalbank eller Tommy Ahlers behøver at frygte en ministerstorm, bare fordi guld for godt 14 mia. kr. ikke ligger, hvor det skal.

Både Dansk Folkepartis

leder Kristian Thulesen Dahl og den formentlig kommende socialdemokratiske finansminister Henrik Sass Larsen sidder nemlig begge i Nationalbankens repræsentantskab og er dermed med til hvert kvartal at administrere Nationalbankens guldreserve i strid med lovens bogstav.

Danmarks Nationalbanks repræsentantskab består af 25 medlemmer, hvor ministeren udpeger 2, Folketinget 8, mens 15 udpeges af repræsentantskabet selv - det er med andre ord selvsupplerende. Medlemmerne er Danmarks absolutte elite inden for politik, økonomi, universiteter, erhverv og organisationer.

Det flyvske danske guld

Nationalbanken oplyser selv på sin hjemmeside, at guldreserven blev flyttet til England under den kolde krig. Men det er ikke hele sandheden.

Vi ved fra journalisten Henrik Dentas bog "Guld og bedrag", som kom på Gads forlag i 2015, at Nationalbanken og regeringen Stauning allerede i september 1938 sørgede for at guldet kunne flyttes bort fra Danmark - først til Norge og Sverige og siden til USA. Man var, helt berettiget, bange for, hvad der kunne ske, hvis tyskerne skulle finde på at angribe Danmark.

Den tyske besættelse opførte i maj 1945, men det betød ikke, at der blev ro omkring Danmark, for afslutningen af verdenskrigen gik over i en kold krig mellem de gamle allierede i øst og vest, og her lå Danmark i frontzonen. Guldet kom efter den tyske besættelse hjem til Danmark, men blev i 1951 sendt til Bank of England i London. En del af den er nu også placeret i Federal Reserve i New York.

Desvetudo

Denne artikels forfatter har forsøgt at få svar fra flere juridiske eksperter, men de siger, at de mangler konkret viden om sagen.

Deres bedste bud er, at det drejer jeg om et tilfælde af

En guldbarre udstillet i Nationalbankens forhal i København er den eneste del af Danmarks guldreserve, der opfylder lovgivningens krav om at være opbevaret i Danmark. Foto: Danmarks Nationalbank

det, der på juristlatin hedder "desvetudo". Det betyder, at retsnormen udvikler sig til at være en anden end den, der er beskrevet i loven.

Det er ikke helt ukendt i juraen - vi kender det f.eks. fra Grundloven, hvor der forskellige steder står "kongen", hvilket i realiteten betyder enten regeringen eller folketetinget.

Euro-berøringsangst

Erhvervsjournalisten og forfatteren Henrik Denta har også prøvet at få svar på, hvorfor man enten ikke flytter guld hjem, så lovens bestemmelser opfyldes, eller ændrer i loven, så den passer med virkeligheden. Men han er ikke rigtig kommet nogen vegne.

"Mit bedste bud er, at det hænger sammen med efterdønningerne efter afstemningen om Danmarks medlemskab i euroen fra 2000," siger Henrik Denta.

Hvis Danmark skulle indføre euroen, så ville en del af den sikkerhed, som de danske pengesedler baserer sig på, skulle overføres til Den Europæiske Centralbank i Frankfurt. Det ved vi med sikkerhed, fordi det fremgår af et ministersvar, som daværende økonomiminister Marianne Jelved i december 1999 afgav til folketingsmand Kim Behnke fra Fremskridtspartiet.

Undtagelsescirkusset kan fortsætte

"Euroforslaget faldt som bekendt med et brag. Det svækkede statsminister Poul Nyrup Rasmussen, og det splittede ikke bare befolkningen, men også flere politiske partier. Vi kan derfor antage, at der ikke har været nogen udpræget lyst til at pille ved reglerne for fundering af den danske krone, da ethvert initiativ vil kunne opfattes som et forsøg på at forberede en overgang til euroen - og det er der ingen, der har haft interesse i," siger Henrik Denta.

Det kan med andre ord være ganske tunge politiske hensyn, der gør, at der hverken er blevet ændret i loven, eller at guld er bragt hjem.

Uro omkring kronen eller Danmarks EU-forbehold er ingen tjent med - og derfor kan undtagelsescirkusset for Danmarks guldreserve fortsætte i mange år endnu.

Guld i et kvart århundrede: Historien om Tavex

Tavex A/S er den største formidler af fysisk investeringsguld i Danmark og en af Danmarks største valutavekslingsvirksomheder. Tavex A/S har været i Danmark siden 2010 og er en del af Tavex Group, som er en af de største formidlere af fysisk investeringsguld i Nordeuropa. Tavex har hovedkontor i Tallinn i Estland og virksomhed i Finland, Letland, Bulgarien, Sverige, Norge, Polen og så naturligvis Danmark.

Alar Tamming

Til forskel fra mange andre internationale virksomheder er Tavex ikke ejet af anonyme investorer på en børs. 86% af aktiekapitalen ejes af den mand, Alar Tamming, som grundlagde virksomheden tilbage i 1991.

På mange måder er historien om Tavex derfor historien om Alar Tamming.

Da Tamming grundlagde Tavex var han 28 år, universitetsuddannet og var startet i privat virksomhed med catering og videoudlejning, noget helt nyt i et tidligere sovjetland den gang.

Født af Sovjets sammenbrud

Samfundet omkring ham var i ekstremt hastig forandring. Samme år, som Tamming startede Tavex, brød Sovjet sammen og Estland blev selvstændigt. Der var hyperinflation og ingen varer i butikkerne, fordi de russiske rubler ikke kunne bruges på verdensmarkedet.

Året efter, i 1992, gennemførte Estland en valutareform, som gav landet den første konvertible valuta i det tidligere Sovjet. Valutaen kaldtes kroon og værdisattes til 8:1 i forhold til D-mark. Folk mistede stort set al form for opsparing.

Guld bevarer din velstand

Selvom Tavex' hovedaktivitet var valutaveksling, satte disse år sig spor i Alar Tamming, der forstod, at kontante penge blot er papir, der har en værdi, fordi nogen påstår, at de har den angivne værdi. I sig selv har penge ingen værdi.

Da Alar Tamming gradvist kom til at tjene penge på valutaveksling, begyndte han derfor at investere i fysisk guld, fordi guld er et investeringsgode, der alt andet lige bevarer sin værdi.

Guld er en forsikring, så man kan bevare noget af sin velstand, når alt andet ramler, og den velstand skal sikre,

Alar Tamming, Tavex' grundlægger og ejer.

at man stadig kan koncentrere sig om det, der er vigtigst her i livet. Og det er IKKE, mener Tamming, pensionsordninger og værdipapirer, men hjem, familie og personlig velfærd. Alt sammen ting, der blev sat under pres, mens Tamming oplevede sit lands postsovjetske hestekur.

Lille, men stort IT-land

Estland begynder en syndflod af reformer og privatiseringer efter selvstændigheden. De fleste større virksomheder bliver opkøbt af nordiske ejere, så økonomien bliver integreret med Nordens og Vesteuropas. Internetbanking var længe mere udbredt i Estland end i Danmark, og Tallinn var den første by i verden med mobil parkering.

I Estland kan du f.eks. oprette et aktieselskab, stemme til valg og blive skilt hjemme i dagligstuen alt sammen ved hjælp af et ID-kort og en kortlæser.

Tavex ud i verden

Fremgangen i Estlands økonomi gjorde, at Tavex i 1996 kunne tage springet ud i verden og grundlægge sin første valutavekslingsvirksomhed i udlandet, nærmere bestemt i Finlands hovedstad Helsingfors. Siden er Letland, Bulgarien, Sverige, Norge, Danmark og Polen kommet til - og nu er Rumænien på vej.

Estland er et lille land med kun ca. 1,3 mio. indbyggere, og da det rygtedes, at Alar Tamming investerede i guld, begyndte venner og bekendte at bede Tamming om at hjælpe dem med at investere i guld. Guld blev et eget

forretningsområde i Tavex Group - fra 2008 med den tidligere estiske økonomiminister Meelis Atonen som chef. Gradvis blev Tavex en af de største forhandlere af fysisk investeringsguld i Nordeuropa.

Tavex i Danmark

Tavex A/S har været til stede i Danmark siden 2010 med både guld- og valutaaktiviteter. De sidste mange år har Sten Senkel været chef for selskabet med Wesley Valdez som chef for guldvirksomheden.

I Danmark har vi haft en stabil politisk udvikling uden store omvæltninger i flere hundrede år og der er en høj grad af tillid i samfundet. Derfor har der i Danmark traditionelt ikke været den store tradition for at investere i fysisk guld.

Oplysning og nethandel

En stor del af Tavex' marketingaktiviteter har derfor været koncentreret om oplysningsarbejde som dette guldblad. Tavex deltager endvidere i investeringskonferencer og arrangerer seminarer om guld. Hvis du kan samle en gruppe tilhørere, kommer Tavex gerne ud til dig og fortæller dig og dine gæster om, hvad guld som investeringsgode kan gøre for dig.

Tavex ligger fysisk på Københavns Hovedbanegård, men langt det meste køb og salg af guld formidles over nettet, så vores kunder er spredt over hele landet - faktisk med tryk på Jylland.

Vi gør, hvad vi kan, for at det skal være enkelt og nemt at handle guld med os.

Michael Fornitz er Danmarks møntmand nr. 1: "Guld og mønter er to sider af samme sag"

"Der er ingen i Danmark, der har solgt lige så mange mønter som jeg," siger Michael Fornitz, chefnumismatiker hos Bruun Rasmussen.

Og når han siger det - afbalanceret, med den kølige og diskrete faglighed, som man kan vente sig af en ledende medarbejder ved Danmarks førende auktionshus - så ved man, at det ikke er blær. Det er bare korrekt.

Det startede med Krøsus

Michael Fornitz, hvad er det med guld og mønter?

"Guld har været brugt til mønter fra de tidligste tider. Vi kender alle begrebet Krøsus, ham, der var rigere end alle andre, men han er ikke blot en god historie, men en virkelig historisk person, der var konge i Lilleasien (den vestlige del af dagens Tyrkiet) omkring 550 f. Kr. og det er fra denne periode og dette område, at vi kender de første guldmønter."

"I Danmark bruger vi længe kun sølv til mønter. Vikingetidens og middelalderens mønter er af sølv. Danmark er oprindelig ikke nogen stormagt, når det gælder mønter, for alt det sølv, der skulle bruges til prægning, skal købes udefra til gengæld for eksportvarer som okser, korn, smør eller andet. Men i 1623 opdager man en stor sølvforekomst i Kongsberg 50 km nord for Oslo, og så kan Danmark-Norge præge mønter af eget sølv."

Første danske guldmønter ca. 1500

"Med kong Hans (konge af Danmark 1482-1513) får vi den første danske guldmønt, en gylden. Senere, i 1600- og 1700-tallet er det dukater, som efter europæisk forlæg præges i Danmark. De sidste guldmønter i cirkulation i Danmark præges i 1917 un-

Michael Fornitz har beskæftiget sig professionelt med mønter i snart 40 år. Igennem en årrække har han været chefnumismatiker hos auktionshuset Bruun Rasmussen i København. Han er uddannet som cand.mag. i numismatik via fagene arkæologi og kunsthistorie. Michael Fornitz samlede på mønter i drengeårene og allerede fra gymnasietiden begyndte han at arbejde professionelt med mønter som ansat hos Hornungs Møntauktioner. Her sluttede han som direktør, hvorefter han kom til Thomas Høiland Auktioner og derfra til Bruun Rasmussen. Foto: Bruun Rasmussen Kunstauktioner

der Christian X - de allersidste i 1931, men de kommer aldrig i cirkulation."

"For de tidlige danske guldmønter fra kong Hans og op gennem 1600- og 1700-tallet spiller selve guldprisen ingen rolle for møntens pris. Der er ingen sammenhæng. En dukat vejer 3,5 g og sælges måske for 50.000 DKK, så om gullet koster 100, 200 eller 300 kroner per gram spiller absolut ingen rolle."

Guldpris afgørende for 1800-tallets guldmønter

"Men når vi går længere op og kommer op til de klassiske guldmønter fra 1800-tal-

let, de britiske sovereigns fra dronning Victorias tid (dronning 1837-1901) og de franske 20 guldfranc under Napoleon III (præsident 1848-1852, kejser 1852-1870) så er det tværtimod guldprisen, der er afgørende for møntprisen, så der følger møntprisen stort set gramprisen på guld. Som køber betaler man en vis numismatisk merpris eller "præmie" for sit guld, når man køber det i form af en mønt i forhold til en guldbarre. For det får man glæden ved at eje en del af grundpillerne i det europæiske økonomiske system i 1800-tallet."

Selvom man måske er mest

interessert i det at eje guld som investering, så bør man ikke vende det blinde øje til den numismatiske side af sagen, mener Michael Fornitz.

Behold den bedste

"Hvis man f.eks. køber en serie på fem-seks guldmønter, så kan man jo, når man vil sælge dem, beholde den bedste, altså den mindst slidte," påpeger Fornitz.

Bedømmelse af mønter efter stand er grundlæggende for numismatikere som Michael Fornitz og afgørende for mønter, som ikke har en materialeværdi at falde tilbage på. Og det kunne jo være, at standen i fremtiden

vil få afgørende betydning for priserne på de klassiske guldmønter fra 1800-tallet, ganske som vi har set det med de tidligere mønter.

I Danmark anvender man typisk den kvalitetsskala, som kendes fra Siegs kataloger over danske og nordiske mønter, som går fra 0 som er ucirkuleret og til betydelig mere slidte eksemplarer omkring 2. I udlandet anvender man andre skalaer, men efter samme princip.

Hvordan går det møntsamlert i Danmark? Hvis man kigger rundt omkring i bybilledet, så for 20 år siden lå der stadig mange frimærke- og mønthandlere rundt om-

kring, men de er næsten alle væk nu.

Mønter - den perfekte vare til netsalg

”Ja, det er sandt, at det har ændret sig markant. Jeg ved ikke så meget om frimærker, andet end at jeg kan konstatere, at der har været en vis prisnedgang, hvilket kunne tyde på, at efterspørgsel efter frimærker er blevet mindre.”

”For mønter er det ikke tilfældet. Det er sandt, at der er væsentlig færre mønthandlere nu, end der var før i tiden, men nettet har overtaget deres rolle. Mønter er helt enkelt en vare, der egner sig fremragende til salg på nettet.”

”Groft sagt er der en forside og en bagside og that's it. Med de billedværktøjer, som er tilgængelige, får kunden mulighed for at zoome ind og se alle detaljer på mønten - og så kan man, i hvert fald næsten, springe eftersynet over og få sin mønt hjem med posten, når man har budt den ind på auktionen. Det er meget anderledes, end det er for f.eks. møbler og malerier, hvor man nærmest er tvunget til at tage varen i fysisk øjesyn først, for at kunne byde kvalificeret ved auktionen.”

Køb en del af Europas historie for få 100 kr.

Hos Bruun Rasmussen holder man møntauktion hver anden søndag. To gange om året holder man en større møntauktion, af den gamle slags med trykte kataloger og velbesøgte eftersyn. For at kvalificere til denne type auktion skal mønten have en salgspris på mindst 3.000 kr., men tillige være interessant på anden vis.

Disse auktioner har typisk hammerslag ved 20.000-30.000 kr., men på søndagsauktionerne er vurderingerne betydeligt lavere.

For ganske få hundrede kroner kan man faktisk erhverve en del af fædrelandets historie i sølv med kongeportrætter og rigsvåbener og valgsprog på latin. Vil man endnu længere tilbage, f.eks. til pengenes barndom i det antikke Grækenland fra 500 år f. Kr. og senere, ja så kan man også dér slippe med forholdsvis få 100 kr. i moderne papirpenge.

De dyre mønter

Der findes også rigtig dyre mønter - og de er langt fra al-

tid af guld. Michael Fornitz solgte i november 2015 den dyreste mønt, som hidtil er solgt i Danmark, nemlig en 2 speciedaler med Frederik 3.'s kontrafej fra skæbneåret 1658.

Den gik for 1.150.000 kr. til en norsk samler, og det var også meget passende, for mønten var præget i Norge og udstyret med den norske løve, idet Frederik 3. også var konge af Norge.

Nøglen til prisen er sjældenheden, ikke sølvvægten. Mønten var præget som prototype og kom aldrig i cirkulation.

Svære vurderinger af sjældne mønter

Frederik 3. havde også nok at gøre, for samme år, som mønten blev præget, havde han tabt store dele af Danmark-Norge til Sverige ved freden i Roskilde, og få måneder efter, at møntmesteren littede sit stempel fra mønten, stod svenskerne ved Københavns porte, og Danmark var ved at forsvinde som stat.

Når mønter er så sjældne, som tilfældet er her, er de meget svære at vurdere, men Bruun Rasmussens chefnu-mismatiker klarede opgaven flot med en vurdering på 1,2 mio. kr., kun 50.000 kr. fra hammerslaget.

International efterspørgsel

Det er ikke kun danske eller dansk-norske mønter, som kommer på auktion hos Bruun Rasmussen. Nettet har gjort, at udenlandske samlere har let adgang til møntauktionerne, og det kan nogle gange betyde meget uventede situationer på møntauktionerne.

”Jeg husker, det var vist en rumænsk prøvemønt, som vi havde sat meget beskedent, og det sluttede med, at der var to rumænske købere, som drev mønten op til mange gange vurderingen,” fortæller Michael Fornitz.

Suset fra salen

Selvom han er meget glad for, at nettet har givet et meget større publikum til Bruun Rasmussens auktioner, så savner han alligevel atmosfæren fra de gamle dage.

”Det er noget andet, når man køber på auktion, mens man sidder i salen.”

”Pulsen stiger, hjertet banker, når den eftertragtede mønt kommer på, og når

jagten på hammerslaget for alvor sætter ind. Den stemning tror jeg ikke man får på helt samme vis, når man byder ved en computer hjemme hos sig selv. Det er noget andet med købere i salen - før i tiden, når vi havde typisk amerikanske købere ved auktionen, så skulle vi også hjælpe dem med praktiske ting som hotelværelser osv.,” erindrer Michael Fornitz.

Høflighed, fair play og god tone hersker også, når der er auktion med fyldt sal, selv om stemningen er spændt. Når hovednummeret opnår en rigtig god pris efter en lang kamp mellem to eller flere interesserede, så klappes der i salen, når auktionarius har sagt ”Første, anden, tredje. Solgt til...” og en af parterne er gået sejrrig ud af kampen.

Sit private samleri fra drengeårene har Fornitz lagt på hylden nu. ”Det er vigtigt, at kunder og interessenter kan være sikre på, at jeg ikke har personlige interesser involveret. Konspirationsteorier er det svært at komme helt til livs, men man skal ikke give anledning til dem.”

Vikingsmønter og gamle romere

På trods af, at Michael Fornitz har lagt samleriet på hylden, så har han stadig sine favoritter blandt mønterne.

”Jeg holder mest af danske mønter fra vikingetiden og romerske mønter fra første århundrede efter Kristus.”

”Det første skyldes, at vi er tilbage i en periode, hvor vi ikke har skriftlige kilder, men det har vi alligevel - mønterne. Der er f.eks. en mønt, som er udgivet under Hardeknud, som var dansk konge 1035-1042, og den er slået i Aalborg. Det er meget tilfældigt, hvad der er bevaret af kilder fra denne tid, og havde det ikke været for denne mønt, så var der muligvis gået flere århundreder, før vi havde hørt om Aalborg.”

”Hvor det er min arkæologiske baggrund, som nok er baggrunden for min interesse for vikingetidsmønter, så er det min baggrund i kunsthistorien, som gør, at jeg fascineres af de romerske mønter fra 1. årh. efter Kristus. Der er smukke harmoniske mønter, med fantastiske portrætter af tidens kejsere som Nero, Vespasian og Hadrian.”

Book et møde med en guldrådgiver!

Har du spørgsmål omkring hvilke af vores produkter, der er de rette for dig?

Eller er der andre spørgsmål omkring guld som du ønsker besvaret, inden du endeligt beslutter dig for at investere i guld?

Så aftal en tid med vores guldrådgiver, Wesley Valdez.

Wesley Valdez, cand.jur. og guldchef hos Tavex A/S

Hos Tavex er det vores overbevisning, at jo bedre folk er informeret om de investeringsmuligheder, der findes, desto bedre er de i stand til at træffe den rette beslutning, hvorfor vi altid vil råde vores kunder til at søge så megen information som muligt og få personlig rådgivning.

Book et møde med Wesley på wesley.valdez@tavex.dk eller tlf. 33 12 09 07 og hør, hvad guld kan gøre for dig og din formue. Mødet er naturligvis gratis og uforpligtende.

PETERS
GULDKØRN

EN PODCAST OM GULD OG
INVESTERINGER

Hvad afgør prisen på guld?

af Peter Kyhn

Denne artikel er en genudgivelse af artikel som oprindeligt blev bragt i Guldavisen i efteråret 2018.

Guld betegnes ofte som en safe haven, en sikker havn, for kapital, som ellers investeres i aktier eller obligationer rundt omkring på verdens finansielle markeder.

Mere end en sikker havn

Erfaringen er nemlig, at guld er et begrænset, naturligt investeringsgode, som ikke blot kan produceres i en fabrik, og at gulds værdi det målt i penge opfører sig modsat værdipapirer som aktier og obligationer. Når aktie og obligationer går op, så går prisen på guld ned - og omvendt.

Helt så enkelt forholder det sig langt fra. Der er mange andre forhold, der har indflydelse på guldprisen. Ingen kan garantere dig, at prisen på guld stiger i den periode, du tilfældigvis ejer guld - og selv hvis den stiger, er der ingen garantier for, at andre investeringsgoder ikke er steget mere.

Guld er ikke længere bare guld

Guld er også et begreb, som i sig selv er under opløsning. De sidste 5-6 år har investeringsbanker og andre lanceret investeringsprodukter, hvor de forsøger at kombinere guldets værdibevarende egenskaber med den praktiske omsætning, som man finder på værdipapirmar-

SPDR Long Dollar Gold Trust er en af de guld-ETF'er (Exchange Traded Funds), som har forsøgt at skabe et investeringsprodukt mellem papir og guld.

kederne, som hvor der altid handles elektronisk.

Det er bl.a. sket via såkaldte ETF'er (exchange traded funds), hvor fondens kapital er forbundet til en vis mængde guld. Nogle bruger den nedsættende betegnelse "papirguld" om denne typer investeringer, idet der ikke foregår en udveksling af fysisk guld, når der handles ETF'er.

Der er også blevet rejst tvivl om, hvorvidt den fundamentale præmis for handel med guld-ETF'er, nemlig

at ens ETF svarer til en vis mængde guld, faktisk også betyder, at den mængde guld vil være til stede, hvis ETF'en skulle realiseres.

Kun fysisk guld hos Tavex

Hos Tavex beskæftiger vi os udelukkende med fysisk guld. Det betyder, at når du køber guld hos os, har du selv kontrollen over det, og er selv ansvarlig for opbevaringen.

Det betyder, at du f.eks. ikke er afhængig af, om ETF-fonden er solvent, om

strømmen er gået, om banken har åbent eller om køber godkender dine ETF-beviser. Du har dit guld i hånden, og kan sælge det, når du vil.

Til alle tider, når verden har været ramt af store omvæltninger og kriser, har folk taget deres tilflugt til guld, fysisk guld. Fysisk guld er gennem historien nok det gode, som er mest likvid overhovedet - hvis mængde og finhed er garanteret, så vil du altid kunne komme af med dit guld til en god pris.

Krisen i 2008 og guld

Disse gammelkendte sandheder smitter stadig af på guld - og derfor er stadig i nogen grad sådan, at når det ser skidt ud for aktier og obligationer, så stiger guld, for det er en historisk, fysisk bærer af værdier.

"Det er der mange eksempler på," fortæller Tavex' guldchef i Danmark, Wesley Valdez.

"Efter finanskrisen tilbage i 2007-2008 steg værdien af guld flere gange, mens aktiemarkedene rundt omkring i verden var ved at bryde sammen, banker var insolvente

og obligationsmarkedernes værdi faldt så hurtigt, at flere lande - Cypren, Grækenland, Italien og Spanien for at nævne de hårdest ramte i vores nærområde - var ved at bukke under."

Guldprisen steg fra et par hundrede dollars omkring år 2000 til over 1900 dollars per ounce i 2011, når vestverdenens ledere fra politik og finans febrilsk prøvede at rydde op efter krisen.

Brexit gav opsving i guldpris

Hvis vi går tættere op på nu-tiden, så ser vi mange indikationer af samspillet mellem usikkerhed og guldpris. Det er en gang blevet sagt, at usikkerhed er det, der føder en høj guldpris. Meget af den usikkerhed vi ser i verden er i form af geopolitik.

"Storbritanniens Brexit-afstemning var en overraskelse for de fleste - også for de finansielle markeder - og det var et skridt ud i det ukendte, for intet land - og slet ikke et af Storbritanniens størrelse - har nogensinde forladt EU. De finansielle markeder vil først og fremmest have

TAVEX GOLD&EXCHANGE

Søg

SAMMENLIGN 0

INDKØBSVOGN 0

GULD SØLV VALUTAKURSER SÆLG DIT GULD OG SØLV PRISLISTE DIAGRAMMER FAQ NYHEDER KONTAKT

TAVEX FINANSNYHEDER

OM TAVEX GULD & VALUTA

MISSION OG VISION

VORES HISTORIE

VORES FOLK

FINANSNYHEDER

PODCASTS

VORES YDELSER

VORES PARTNERE

Fremragende

★★★★★

Finansnyheder

2018

Diagramfunktion fungerer igen.	11.07.2018
Tekniske problemer: Tavex diagrammer	11.07.2018
Gylden usikkerhed kan komme fra handelskrig	11.07.2018
Guldprisen fik en på godtdagen	29.06.2018
Guld, ECB og Kinatold	18.06.2018
ECB-møde fik guld til at stige - og falde igen	18.06.2018
Fed styrkede guldprisen i USD	14.06.2018
Schweiz stemte nej til Vollgeld-initiativet	12.06.2018
PETERS GULDKORN: Podcast episode 3 på gaden!	11.06.2018
Guldet nåede højeste i 12 måneder	06.06.2018
Nationalbanken: Banker opfører sig som før krisen	31.05.2018
Guldet i Nordkorea	28.05.2018

På tavex.dk's hjemmeside kan du finde nyheder om guld og økonomi.

sikkerhed og forudsigelighed, så Brexit-afstemningen gav guldprisen et ordentligt spark bagi og den satte årsrekord i juni-juli 2016,"erindrer Wesley Valdez.

Trump overraskede

Senere, i november 2016, var der præsidentvalg i USA. Der viste det sig, hvor uforudsigelig logikken kan være i prisdannelsen ved guld.

Frem til efteråret 2016 var det opfattelsen, især uden for USA, at et valg af den uerfarne og uforudsigelig Trump over for den erfarne Clinton ville være en katastrofe for amerikansk økonomi og måske endda sætte det amerikanske opsving på spil. Og da det i mangt og meget er det opsving, som driver hele den vestlige verdens økonomi lige nu, var det meget alvorligt.

"Men så skete der noget," forklarer Wesley Valdez. "For chancerne for en sejr til Trump blev større og større, efterhånden som vi kom tættere på valget, og det medførte ikke længere noget tryk nedad i guldprisen."

USA troede på Trump

Trump slog Hillary Clinton og blev valgt, og prisen på guld nåede sit lavpunkt det år kort efter, da den nåede 1123 dollars per ounce i midten af december. Hvad var der sket?

"Der var sket det, at Trump

havde fremlagt nogle meget omfattende planer for en vitalisering af økonomien i USA. Næsten ubemærket for iagttagere i Europa havde han vundet de amerikanske finansielle markeder for sig, så aktiekurserne spurtede afsted, når Trump blev valgt. Det ramte guldet hårdt, for hvem har brug for en safe haven, når aktiekursen bare går op og op," siger Wesley Valdez.

Guld - med tryk på USA

Forløbet omkring Trumps sejr viser også, at guldmarkedet i høj grad er en amerikansk affære. Det er ikke så underligt, at der er en bias til fordel for USA, i og med at guldprisen noteres i amerikanske dollars. Men det strækker sig længere end så.

Valget af præsident Macron i Frankrig var en stor overraskelse, og det havde en vis effekt på guldprisen, som faldt en del efter Macrons sejr ved første valgrunde i valget i april i år. Her undgik Frankrig, den næststørste økonomi i EU, nemlig at få en præsident fra Front National, Marine Le Pen, som både vil have Frankrig ud af euroen og på lidt længere sigt også landet ud af EU. Det havde været en uoverskuelig krise for EU, verdens næststørste økonomiske blok.

Men faldet i guldprisen som følge af Macrons sejr i Frankrig kan ikke sammen-

lignes med stigningen, som guldprisen oplevede, da atomtruslen fra Nordkorea og dets diktator Kim Jong-il mod en række Stillehavslande, herunder USA, var på sit højeste i efteråret sidste år.

Guldprisen steg med 70-80 dollars per ounce, meget mere end reaktionen på Macrons valg havde medført, og det gule metal opnåede en rekordnotering for 2017 på 1347 dollars per ounce i midten af september, mens hårde præsidentord og nordkoreanske missiler fløj over Stillehavet.

Hvad var forskellen?

"Jeg tror, at man skal lægge mærke til, at hvor situationen i Frankrig i først og fremmest var en europæisk affære, som kunne have fået store konsekvenser for europæisk politik og økonomi, så var truslen fra Nordkorea direkte rettet mod USA," forklarer Wesley Valdez.

"Kim Jong-il truede med at udslette USA, og han beviste, at han formodentlig ville kunne ramme amerikansk territorium, nemlig øen Guam i Stillehavet med en eller anden form for atomsprængladning. For et USA- og dollarfokuseret marked som guldmarkedet, så slår det valget af en præsident i Frankrig," siger Wesley Valdez.

Pengepolitikken - afgørende for guld

Der er en side af prisdannelsen på guld, som vi slet ikke har set på endnu. Det er pengepolitikken, som udtrykker sig i renteniveauet, der over næsten hele verden er meget lavt, historisk set. Her i Europa er det endda så lavt, at vi i længere perioder har haft negativ rente, et fænomen, der nærmest er umuligt at forstå, hvis man opfatter rente som prisen for at bruge andres penge over tid.

"Renten er så lav, fordi man ønsker at den skal være lav, sådan at billige penge kan finansiere vækst i samfundet, for det er primært vækst, man har ønsket sig efter kollapset i 2007-2008," forklarer Wesley Valdez.

Gældsmøllen maler

Væksten er dog langt fra kommet så hurtigt, som økonomer og politikere havde håbet på, og for at holde hånden under obligationsmarkedet, så man kan fortsætte med at smide flere penge ud

Tavex udgiver et månedligt nyhedsbrev. Tilmeld dig på: tavex.dk

på markederne, har de førende centralbanker i verden gennemført store opkøb af obligationer.

Disse opkøb er finansieret ved optagelse af gæld, hvilket er den måde man skaber nye penge på i vores samfund i dag. Før i tiden skabte man penge ved at udstede dem mod en beholdning af guld eller sølv i nationalbanken - nu skabes der penge, hver gang du optager et lån og køber et hus eller en bil eller en båd eller stater optager ny gæld.

USA-rente på vej op

"I USA har centralbanken Federal Reserve afsluttet opkøbet af obligationer, fordi den mener, at økonomien kører meget godt," siger Wesley Valdez.

"Samtidig sætter Federal Reserve renten op fra det meget lave leje, den har ligget på i årevis. Den stigende rente opfattes ikke som noget godt for guldprisen, eftersom den kan få afkastet på obligationer til at stige, hvorved den lokker kapital fra det fluktuerende guld over til relativt sikre obligationer. Det stigende amerikanske rente betyder, at der er et konstant tryk nedad mod guldprisen lige nu," forklarer Wesley Valdez.

Ingen inflation - skidt for guld

Prisstigninger i inflation har traditionelt været en af de ting, som har fået folk til at købe guld, fordi prisstigninger egentlig blot betyder, at penge bliver relativt mindre værd, mens varer bliver mere værd, målt i penge. Guld har traditionelt været meget bedre til at holde sin værdi end penge - derfor er det en fordel at veksle sine penge til

guld, når pengene bliver mindre værd.

Men trods en vis fremgang i visse økonomier i verden, bl.a. USA, er der endnu ikke kommet rigtig gang i inflationen - og derfor er der heller ikke noget inflationspres opad mod guld.

Tvivl om systemet sikrer høj guldpris

Prisen på guld er nu omkring 1200 dollars for en ounce på 31,1 gram. Historisk set er det en meget høj guldpris. Hvordan kan det være, når USA's økonomi kører meget godt, den amerikanske rente presser guldet ned, og der er meget begrænsede prisstigninger i verden?

"Det skyldes nok en generel usikkerhed i forhold til de finansielle markeder," forklarer Wesley Valdez. "Udpumpningen af penge til de finansielle markeder har betydet en ekstrem stigning i gældsætningen, som vi aldrig har set før - med bl.a. hidtil usete fænomener som negativ rente."

Guld står tilbage, hvis systemet falder

"Verdens samlede statsgæld er nu på 62 billioner USD, hvoraf USA står for 20 billioner eller knap 32%, mens Danmark heldigvis kun har 0,2%," siger Wesley Valdez.

"Mange mennesker, deriblandt også professionelle investorer, tvivler på, om systemet kan blive ved med at fungere i længden. Samtidig ved de, at når systemet med papirpenge, aktier og obligationer ikke længere fungerer, så vil fysisk guld stadig fungere. Derfor er der stadig mange, som køber guld og er villige til at sikre en historisk set høj pris på det gule metal," slutter Wesley Valdez.

Guldprisens udvikling siden 2008. Prisen på guld er de sidste 10 år steget med 84% og toppede i 2012, hvor guldprisen var over 1900 USD/ounce.

De reddede det danske guld fra tyskerne

Mange har hørt om, at Danmark selv betalte for sin egen besættelse under anden verdenskrig, eftersom tyskerne frit kunne trække på Nationalbanken over det, som populært kaldes clearingkontoen. Det blev i alt til en regning på 7,6 mia. datidskroner, da krigen var slut i maj 1945.

Men det kunne være gået endnu værre - rent økonomisk.

Det beviser en bog, "Guld og bedrag", udgivet af den mangeårige DR-journalist Henrik Denta på Gads Forlag. Det er en meget spændende historie, der har spændingsromanens træk - og så siger den noget om, at vores udskejede politikere fra 1930'erne godt vidste, hvorfra faren kom.

To store: Stauning & Bramsnæs

I 1938 hed Danmarks statsminister Thorvald Stauning. Han var, som de fleste vil vide, socialdemokrat, og landets førende politiker i perioden fra påskekrisen i 1920 til sin død i 1942.

Chefen i Nationalbanken, hvor det danske guld lå, hed C. V. Bramsnæs. Han var også socialdemokrat og havde tidligere været Staunings finansminister. Så de to mænd kendte hinanden overordentlig godt.

Ude i Europa var Francos fascister ved at vinde den spanske borgerkrig, Hitler oprustede og opslugte Østrig, ligesom han var godt i gang med at skære lunser af Tjekkoslovakiet. Så det så skidt ud for Danmark og for freden i Europa.

De brød bare loven

Henrik Denta viser, at Bramsnæs var bekymret for sit guld, da han havde set, hvordan nazisterne, som noget af det første de gjorde, efter at Østrig var annekteret, overførte det østrigske guld til Berlin. Bramsnæs ville gerne have sit guld i sikkerhed.

Der var dog et problem. Samtidig med at Danmark opgav guldfoden for den danske krone i 1931 - hvor vi bestemte, at kronens værdi ikke længere skulle ligge fast i forhold til guldet - havde vi indført et eks-

portforbud for guld. Man kunne altså ikke føre guld ud af landet, uden at bryde loven.

På baggrund af studier i diverse arkiver viser Henrik Denta, hvordan Bramsnæs i samarbejde med Stauning og med handelsminister Johannes Kjærboel som stikirenddrenge helt enkelt tilsidesatte landets lovgivning og i nattens mulm og mørke lod guldet skibe afsted til Oslo og Stockholm. Herfra blev det tidligt i 1940, kort inden tyskerne besatte Norge, sendt via Bergen til USA.

Tyskland holder øje

Alt dette skulle foregå i dybeste hemmelighed, eftersom handlingen i sagens natur var fjendtlighedsindet over for Tyskland - og det ville den sydlige nabo formentlig ikke lade passere.

Da tyskerne i juni 1941 bankede på Nationalbankens dør for at spørge efter det danske guld, kunne direktør Bramsnæs høfligt oplyse tyskerne om, at der desværre ikke var noget at komme efter.

Til højre statsminister Thorvald Stauning (med kat og sejlerkasket), Danmarks socialdemokratiske landsfader, og hans partifælle, nationalbankdirektør og tidl. finansminister C. V. Bramsnæs på ukendt skib. Foto: Det Kgl. Bibliotek, Billedsamlingen, fotograf Holger Damgaard

Tavex er official
samarbejdspartner med
Austrian Mint.

Guld i Nobelprisen

Målt i penge er den store gevinst ved en Nobelpris ikke prissummen på 8 millioner kurssvage svenske kroner - som til og med ofte skal deles med nogle kolleger, som man i mange tilfælde ikke har det bedste forhold til. Den store pris er derimod selve medaljen af det pureste guld. Den kan efter nogen tid sælges for meget mere, end modtageren fik i rede penge fra Nobels testamente.

I december regnede det som sædvanligt med penge og fine Nobelmedaljer i guld til forskere over hele verden, der bliver belønnet for et langt liv i videnskabens tjeneste - og ikke mindst for de banebrydende opdagelser, de har gjort.

Æren er det største

Nobelprisen består af tre elementer: det vigtigste er æren, man bliver misundt og feteret af kolleger over hele verden.

Dernæst får man faktisk en sum penge, nærmere bestemt 8 millio-

ner svenske kroner til deling blandt alle prismodtagere i samme kategori. Og sidst, men ikke mindst: hver enkelt prismodtager får, også selvom de deler pengebeløbet, en medalje af guld med et billede af Alfred Nobel og med ens eget navn indgraveret.

175 g i gennemsnit

Nobelmedaljernes vægt skifter i forhold til guldprisen, men holder en gennemsnitsvægt på 175 gram. Medaljens diameter er 66 mm og ligger fast, da der skal være plads til portrættet af Alfred Nobel og de andre elementer i udsmykningen.

Tykkelsen kan til gengæld variere, sådan at de tykkeste har været over en halv centimeter tykke, nærmere bestemt 5,2 millimeter, mens de tyndeste kun var 2,4 millimeter.

4,8 millioner - dollars!

Med den gældende guldpris er metalværdien af en Nobelmedalje ca. 34.000 kr. Men medaljerne kan ind-

bringe langt mere i handel ogandel.

Således fik den amerikanske molekylærbiolog James Watson, som i 1962 sammen med Francis Crick fik Nobelprisen for at have opdaget noget så fantastisk som DNA-molekylets struktur, ikke mindre end 4,8 mio. dollars for sin Nobelmedalje, da den blev solgt hos Christie's i New York i 2014. Watson fik senere me-

Bagside af svensk Nobel-medalje.

daljen tilbage af køberen, den usbekiske milliardær Alisher Usmanov.

Fredsmedaljen - og de andre

Den norske billedhugger Gustav Vigeland har udformet fredsmedaljen, der uddeles i Oslo, mens de øvrige medaljer, der uddeles i Stockholm, er udformet af den svenske medaljør Erik Lindberg. Medaljerne har et portræt af Alfred Nobel i profil og prisstifterens fødsels- og dødsår i ro-mortal på forsiden.

Bagsiderne er forskellige alt efter, hvilken institution der foretager ud-nævnelser. De svenske medaljer har indskriften "Inventas vitam iuvat ex-colluisse per artes". Det er en linje fra den romerske digter Vergils digt Æn-eiden, Roms nationalepos, der i Otto Steen Dues oversættelse fra 1996 gengives ved "De som med vid og kunst forædlede livet på jorden".

På fredsmedaljen står der "Pro pace et fraternitate gentium" - "For fred mellem folkene og deres for-brødring".

De svenske medaljer fremstilles af Svenska Medalj AB i Eskilstuna og fredsmedaljen af Det Norske Mynt-verket AS i Kongsberg. Begge er pri-vatejede virksomheder, efter at både Norge og Sverige har privatiseret deres tidligere møntproduktion.

Pas godt på de gamle smykker - de er bedre end kontanter

Guldprisen på verdensmar-kedet fastsætter indkøbspri-sen på smykkeguld. Det er gode nyheder for dem, der har gamle, ødelagte eller på anden måde tiloversblevne guldsmykker.

Det er meget fordelagtigt at veksle sine gamle smyk-ker til rede penge. Og det kan betale sig at sammen-ligne opkøberens priser, for under devisen "højeste dags-pris" betales der ofte nogle få håndører for værdifulde gen-stande.

I ethvert hjem findes der sandsynligvis en knækket guldkæde, en mindre køn guldring eller en enlig øre-ring gemt i et smykkeskrin eller glemt på bunden af en skuffe. En ting er sikkert: alt, hvad der er af guld, er en værdifuld investering, både i dag og i morgen. Disse øde-lagte smykker bevarer dine penges værdi bedre end pa-pirpenge, og ved behov kan

de altid veksles til rede pen-ge.

Hvordan vælger du den rette køber til dit guld?

Der er mange aktører på markedet, der opkøber guld. Inden du sælger, kan det be-tale sig at sammenligne de-res priser grundigt, for ofte

betaler den ene opkøber fle-re gange det, du kan få hos den anden.

Professionelle guldpøk-ber ændrer deres priser dag-ligt i henhold til guldprisens bevægelse på verdensmarke-det. Tavex' priser kan f.eks. ses i realtid på vores hjem-meside.

Den sidste anbefaling er at vælge en opkøber, der sen-der det opkøbte guld til om-smeltning, (som vi gør hos Tavex), for disse giver ikke ringere pris for ødelagte el-ler ridsede smykker. Des-uden er der ingen fare for, at smykker, som betyder no-get personligt for dig, skulle komme i omløb igen.

Hvordan beregnes smykkets pris?

Guldsmykkers pris an-hænger af vægten, guldets renhed (karat) og dagens markedspris på guld. Pen-gene udbetales straks ef-ter kontrol af smykkerne og fastsættelse af guldets karat. Tavex' guldspecialist fastslår guldets karat i løbet af meget kort tid ved hjælp af en hur-tig kemisk test. Vi køber kun guld, ikke smykker af an-det metal, der er belagt med guld. Vi køber heller ikke smykkesten. Vi anbefaler, at man selv inden salget fjerner

alle sten eller andet materia-le fra guldet, men hos Tavex kan vi også gøre det for dig.

Hvad skal man gøre med de penge, man får for sit guld?

Du har nu solgt dine gamle smykker og har fået penge i stedet. Hvis du solgte dem, fordi der er opstået et behov for penge, ved du bedst selv, hvad du skal bruge dine pen-ge til. Men hvis du bare vil-le blive af med dine gamle smykker og du derfor nu har frie penge på lommen, så kan det betale sig at tænke på at spare disse penge til et tids-punkt, hvor du virkelig har brug for dem.

Eftersom prisstigningen på guld i forhold til alle va-lutaer er vedvarende, så kan du overveje at investere dis-se penge i guldmønter eller barrer. Dermed kan du være sikker på, at pengene holder deres værdi eller ligefrem øges i værdi.

Guldprisen i penge - er det nok for at forstå værdien?

Prisen på guld fastsættes ud fra handlen på markederne primært i London (men også i New York, Zürich og Tokyo - også findes der et stort men lukket marked i Shanghai). Men uanset hvor guld handles er hovedvalutaen for prisfastsættelse af guld USD, amerikanske dollars.

Er det rimeligt, kan man spørge sig selv? Ja, det understreger i hvert fald modsætningen mellem guld og de såkaldte fiatpenge, altså trykte penge. For hvis det finansielle system bryder sammen eller er udfordret, afspejles det direkte i en svækket USD og dermed i en stigende guldpris.

Men USD er jo kun en regneenhed, der kan påvirkes af så meget, som ikke har med guld at gøre. Er der ikke andre måder, man kan opgøre guldprisen på?

Jo, masser - man se på guldprisen på masser af måder. En af det mest relevante er den såkaldte "Dow to Gold ratio", som måler hvor mange ounces man skal have for at købe det klassiske amerikanske aktieindeks Dow Jones. Lige nu står Dow Jones i ca. 24.000 point eller USD og en

I stedet for at måle guldets værdi i penge, så kan man f.eks. måle dets værdi i aktier.

ounce guld koster ca. 1300 USD, det vil sige, at du skal have knap 20 ounces for at købe indekset.

I modsætning til guldprisen opgjort i USD, 1300 USD, som i historisk tid

kun har været overgået i fire-fem år efter 2011, og som dermed må siges at være historisk høj, så siger Dow to Gold-ratio, at prisen på guld i forhold til aktier lige nu er ekstremt lav i for-

hold til guld, historisk set. Prisen på guld i forhold til aktier har i de sidste 100 år kun været lavere i to perioder: 1953-1963 og 1997-2007. Og heraf var det kun omkring dotcom-krakket i 2000, at prisen på guld målt i forhold til aktier var signifikant lavere, end den er nu. Den gang skulle der omkring 40 ounce til at købe Dow Jones-indekset mod 20 ounce nu.

Med undtagelse for to-tre år omkring år 2000 er prisen på guld, når den opgøres i forhold til amerikanske aktier, altså historisk lav. Og opgjort i regneenheden USD er den historisk høj. Det er ikke et under, at man kan blive forvirret.

For at nærme dig en slags sandhed om, hvad prisen på guld bør være, tyder dette på, at du bliver nødt til at se på data for andre aktiver også for at se, hvordan guldprisen ligger i forhold til dem. Er den høj eller er den lav, historisk set?

Ud over aktier over for guld kunne man f.eks. også se på obligationer over for guld og fast ejendom over for guld.

Hos Tavex kan du også købe sølv.

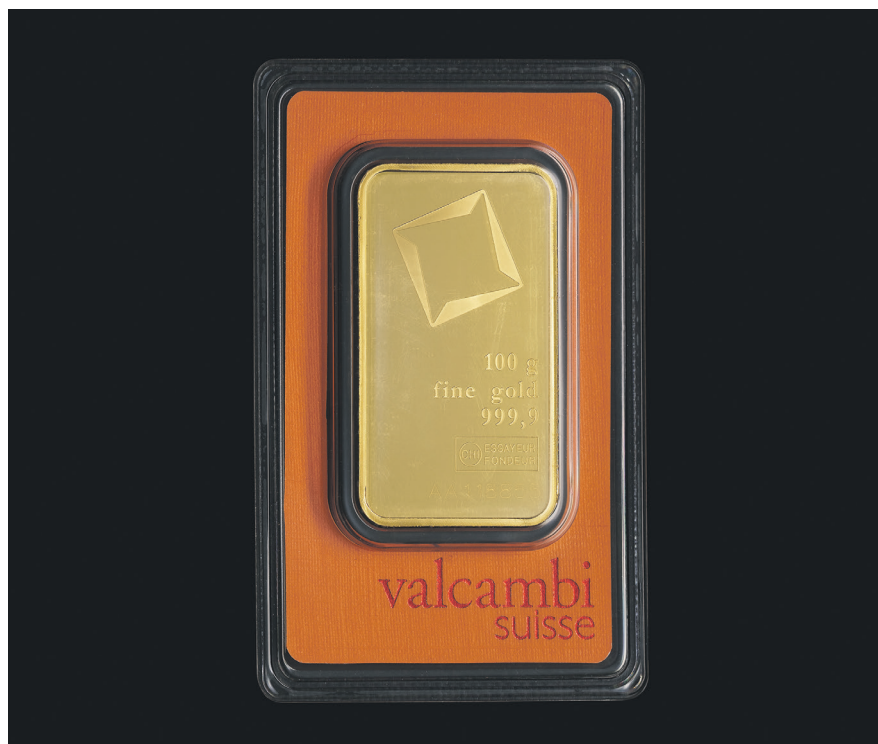
Læs mere på tavex.dk

TAVEX

Top 5 guldprodukter

Hos Tavex kan du købe mere end 200 forskellige guld- og sølvprodukter, og de egner sig både som gode guldinvesteringer samt som gaveideer til en særlig lejlighed, f.eks. jul, fødselsdage, konfirmation eller eksamen.

Den mest populære – 100 g barre fra Valcambi i Schweiz.

Der er dog en håndfuld produkter, fra Sydafrika til Østrig, som er særligt populære blandt de danske guldinvestorer. Vi bringer her en oversigt over de fem mest populære produkter hos Tavex, og hvorfor kunderne foretrækker netop disse guldprodukter.

1. 100 g Valcambi barre

Har man sagt Valcambi 100 g guldbarre, så har man også sagt også Tavex. Tavex og Valcambi har nydt et mange årigt samarbejde, og Tavex Group er officiel distributør for denne schweiziske ædelmetalvirksomhed.

De meget populære 100 grams barer udgør en væsentlig del af Tavex' årlige guldsalg, og årsagen til barrens popularitet kan opsummeres til to ting: Lav avance og høj likviditet.

Denne barre sælges med en særdeles favorabel avance på ca. 3,5-4%, og grundet barrens popularitet i Danmark og resten af Europa er barren meget velkendt og meget nem at sælge til både Tavex eller andre guldhandlere.

Derudover appellerer barrens minimalistiske design til den danske investor, ligesom dens kompakte form gør barren en ideel måde at opbevare værdier og transportere guld på.

2. 1 oz Sydafrikansk Krugerrand

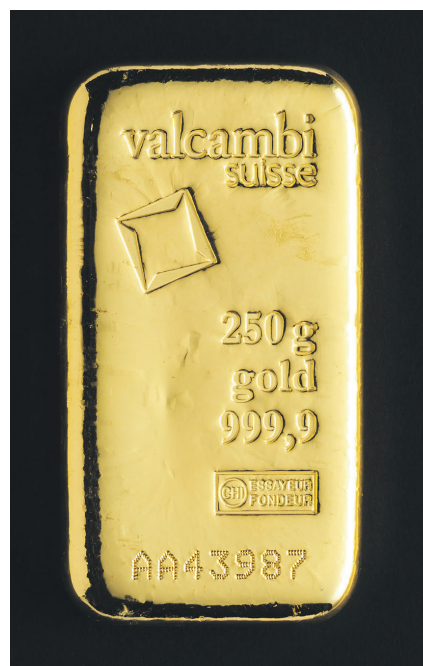
Hvis du leder efter en investeringsguldmønt, som har bedre likviditet end nogen anden, og som kan købes til en pris, som ligger meget lidt over spotprisen på guld, så er den sydafrikanske Krugerrand den investeringsform, du leder efter.

Krugerranden blev lanceret af South African Mint i 1967 og blev kendt som den første investeringsmønt i verden, der indeholdt en ounce guld (31,1 gram).

Frem til nu har investorer købt godt 48 millioner ounce finguld indeholdt i over 60 millioner mønter, hvilket gør Krugerranden til den mest populære og mest handlede investeringsguldmønt i det 21. århundrede.

Krugerrand-guldmønter understøt-

tes af et gennemlikvid marked, hvilket garanterer, at de kan veksles af tusinder af mønthandlere, finansielle institutioner og investorer over hele verden.

3. 250 g Valcambi barre

I takt med at guld er blevet et mere velkendt og populært investeringsprodukt, har efterspørgslen hos danske investorer også ændret sig i retning af lidt større produkter.

Det har ramt Valcambis 250 gramsbarre, der nu figurerer som et af vores mest populære produkter.

Som sin lillebror på 100 g er denne barre af uovertruffen kvalitet med garanteret renhed og høj likviditet. 250-gramsbarren sælges med en præmie på 3-3,8% ift. spotprisen og giver dermed investoren en af de bedste guldpriser per gram, for hovedreglen er jo, at jo større mængde, desto mindre er forhandlerens relative præmie. Denne barre har også den fordel, eftersom det er en støbt barre, at man kan håndtere og berøre guldbarren.

4. 1 oz Canadisk Maple Leaf

Den canadiske Maple Leaf-guldmønt, verdens første investeringsguldmønt i .9999 finguld, har været produceret siden 1979.

Mønten er et fantastisk eksempel på den møntmæssige kunnen hos Royal Canadian Mint, og med et oplag på flere end 37 millioner eksemplarer siden den første udgave har Maple Leaf-mønten etableret sig som verdens mest populære investeringsguldmønt i 24 karat.

Udsmykket med Canadas nationalsymbol, ahornbladet, er den uberørt i sin renhed, hvilket elegant markeres af de fire nitaller, som udsmykker møntens glansfulde overflade.

Canadian Maple Leaf-guldmønten accepteres og veksles verden over og vigtigst af alt, kan den sælges med meget lille avance i forhold til guldprisen.

5. 1 oz Østrigsk Wiener Philharmoniker

Europas bedst sælgende investeringsguldmønt er den østrigske Wiener Philharmoniker-guldmønt, der er præget af Østrigs officielle mønt, Münze Österreich, som er et datterselskab af Østrigs nationalbank.

Mønten er den første mønt i Europa, som er fremstillet af 24 karat guld samtidig med, at den er lovligt betalingsmiddel. Mønten var også den første mønt af sin art, som blev værdiangivet i euro, hvormed den blev endnu mere anerkendt og accepteret.

Tavex har i mange år været officiel partner for Münze Österreich, en af verdens ældste virksomheder, der kan spore sin oprindelse tilbage til de løsepenge, som England i 1194 betalte for at få kong Richard Løvehjerte frigivet fra sit fangenskab hos hertug Leopold 5. af Østrig.

Derfor er det en ære for os hos Tavex at kunne sige, at vi nu er den største forhandler af Philharmoniker-guldmønter i Skandinavien.

Tavex lancerer "grønt" guld i Danmark

Tavex A/S, Danmarks førende leverandør af fysisk guld til investorer, er først med et nyt produkt: grønt guld, der bl.a. er sporbart.

"Vi har i en årrække været betroet partner for det schweiziske guldsmlteri Valcambi og det er dem, der har givet os i opdrag at sælge deres nye produkt, Green Gold, sporbart guld, til vores danske kunder," forklarer Wesley Valdez, der er chef for Tavex' guldaktiviteter i Danmark.

Uafhængig kontrol i lukket industri

Valcambi Green Gold er 999.9 finguld eller 24 karat som alle andre investeringsguldprodukter fra det schweiziske smelteri, men proveniensen af gullet garanteres og overvåges af uafhængige auditorer - en

Stemplet på Valcambis grønne guld. Illustration: Valcambi

nyskabelse i en ellers naturligt hemmelighedsfuld branche. Green Gold kommer udelukkende fra miner med de højeste standarder inden for miljø og arbejdsmiljø - og som garanterer minearbejdernes faglige rettigheder.

Green Gold separeres fra øvrigt guld i guldsmlteriet i den lille landsby Balerna i det sydlige Schweiz, og der bruges særligt omsmeltningsudstyr til at få gullet

opdelt i de smukke Valcambi-barrer og andre produkter, fra ganske få gram og opefter, som det schweiziske guldsmlteri har produceret siden sin start i 1961.

Guld med etik og miljø i fokus

Lanceringen af Green Gold kommer efter, at kritikken af guldmineindustriens resourceforbrug, f.eks. vand i forbindelse med udvinningen, er taget til. Green

Gold signalerer også et brud med den tendens inden for mineindustri især i tredje verdenslande, hvor arbejdsgivere hindrer deres ansatte i at være medlemmer af en fagforening og udsætter dem for ekstremt dårligt arbejdsmiljø.

"Det er helt naturligt, at selv et så konservativt produkt som investeringsguld skal leve op til høje standarder for miljø og etik. Vi ser derfra frem til at tilbyde danskerne et nyt produkt, der leverer netop det - foruden at det gør det, som guld altid har gjort: sikrer din velstand," siger Wesley Valdez.

Guld fra Schweiz' guldmecca

Valcambi er et guldsmlteri, der blev grundlagt i 1961, og som fra 2017 indgår i schweiziske Global Gold

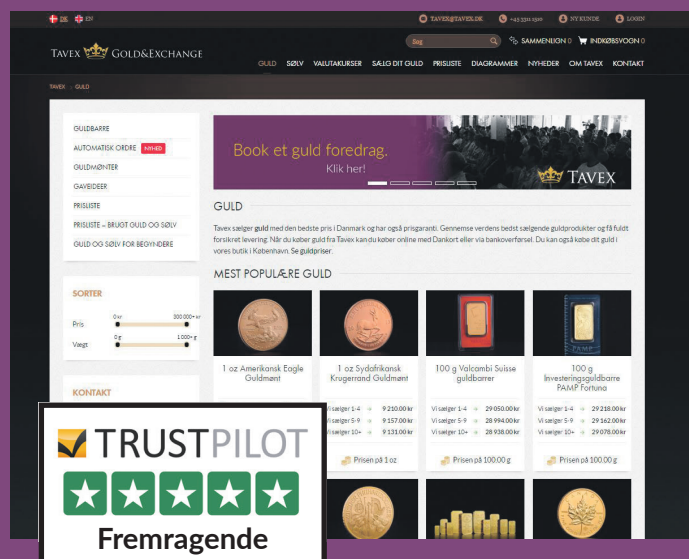
Refineries. Valcambi ligger i et område i den sydlige italiensktalende del af Schweiz ca. ½ time nord for Milano, hvor det vurderes at 70% af omsmeltingen af verdens investeringsguld foretages.

Selv forarbejder Valcambi 165 medarbejdere 2.000 tons guld, sølv og platin årligt på en topsikret grund på 3,3 hektar. Kunderne er - foruden Tavex - store internationale banker, centralbanker og regeringer.

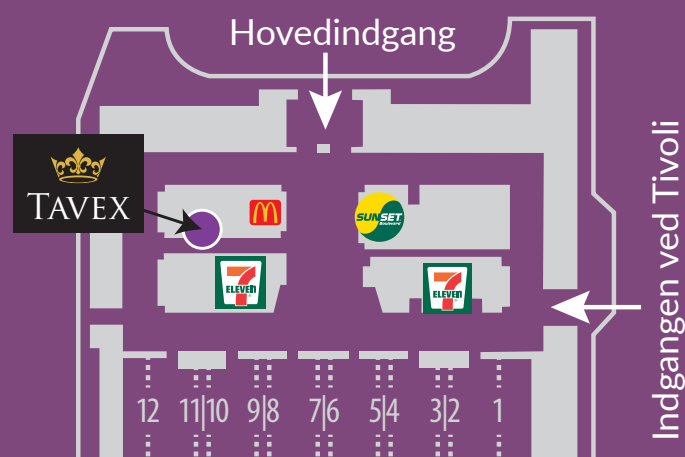
Schweiz er i forvejen kendt som et penge- og bankland, men også for sin urindustri. Forarbejdningen af guld i alpelandet er så intensiv, at de schweiziske myndigheder vurderer, at der årligt skylles knap 50 kg guld ud i kloakker og vandløb - på trods af, at virksomhederne naturligvis passer godt på det dyre guld.

TAVEX GOLD&EXCHANGE

Tavex' webshop på www.tavex.dk

Tavex' butik og kontor på Hovedbanegården

Disclaimer: Indholdet af denne avis skal ikke betragtes som finansiell rådgivning. Inden du investerer i fysisk guld, bør du søge uafhængig finansiell rådgivning.

Tavex A/S • Hovedbanegården • 1577 København V
Tlf.: 33 11 15 10 • tavex@tavex.dk
Ansvarlig redaktør for Guldbladet: Peter Kyhn